

Стамат В. М.

*Канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
vmkolesnyk@mail.ru*

Муравський С. О.

*слухач магістратури факультету менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
muravskiy93@mail.ru*

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЛІСОВИМИ РЕСУРСАМИ ЯК ФАКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЛІСОВИХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ

Розглянуто ресурсозабезпеченість лісових господарств, проблеми управління їх економічною безпекою, запропоновано шляхи зміцнення економічної безпеки через покращення забезпеченості лісовими ресурсами.

Ключові слова: лісові ресурси, економічна безпека лісових господарств, лісистість, забезпеченість лісовими ресурсами.

Лісові ресурси посідають одне із чільних місць у ресурсній базі економіки України. На теперішній час актуальності набуває проблема зміцнення стану економічної безпеки лісових господарств.

Метою дослідження є вивчення взаємозалежності обсягів забезпечення ресурсами лісових господарств та їх економічною безпекою. Україна не має значних запасів лісових ресурсів, які є базою для розвитку лісопромислового комплексу, але деякі регіони країни, зокрема західні та північні, мають достатньо ресурсів для розвитку ефективної лісової промисловості. А значить, збільшують можливість мати міцний стан економічної безпеки. До лісових ресурсів відносять деревину, технічні, харчові, кормові та інші ресурси, а також корисні натуральні якості лісу водоохоронні, захисні, кліматично-регулюючі, санаторно-гігієнічні, оздоровчі [2, с. 452].

В Україні за обсягами лісових ресурсів останні місця посідають Миколаївська та Херсонська області. Головною причиною такого стану є переважаюча степова зона даних областей, яка більше підходить для вирощування аграрної продукції. На сьогоднішній день ці регіони мають

найнижчі показники рентабельності, прибутковості та за обсягами виробництва продукції суттєво відстають від середніх показників по Україні. Ліси по території України розташовані дуже нерівномірно. Вони сконцентровані переважно у Поліссі та в Українських Карпатах. На рис. 1 наведено статистику лісистості території України.

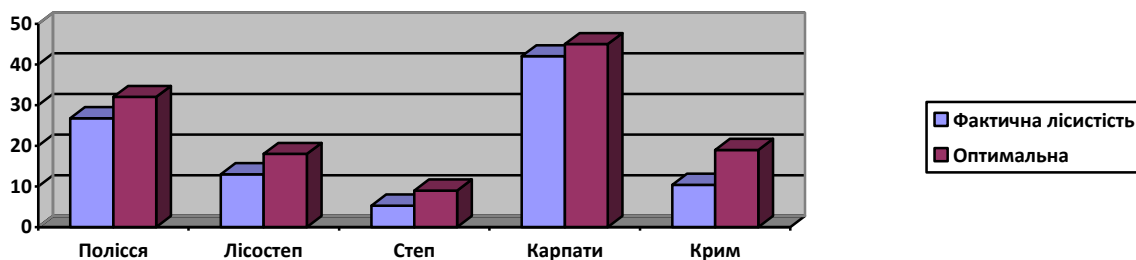

Рисунок 1. Стан лісистості території України за 2015 р.

Джерело: побудовано автором на основі статистичних даних [1]

У 2014-му році було скорочено Міністерство лісового господарства України, а всі лісові господарства були переведенні під управління Міністерства аграрної політики та продовольства, через що, за рахунок збільшення фінансового навантаження на міністерство, було вирішено відмінити фінансову допомогу лісовим господарствам України. Дане рішення призвело до занепаду більшості лісових господарств південного регіону України через низьке забезпеченість лісовими ресурсами та неспроможність власними силами забезпечувати належне фінансування власних підприємств.

На теперішній час стан справ лісового комплексу є критичним. Нині він зіштовхнувся з рядом таких проблем, як екологічна криза, дефіцитність лісових ресурсів, недостача інвестиційних ресурсів, застарілість техніки тощо. Основними напрямками розв’язання проблем розвитку лісового комплексу є: вдосконалення форм управління цим комплексом; комплексне використання наявних деревних ресурсів; інтенсифікація відтворення лісів і користування лісом [4, с. 78]. Зміцнення економічної безпеки лісових господарств, можливе збільшення обсягів виробництва на підприємствах лісової промисловості, а саме у лісовій, деревообробній та целюлозно-

паперовій, можливе шляхом збільшення повноти використання всієї біомаси дерева, вторинних та інших волокнистих матеріалів.

Окремо для підтримки лісових господарств на півдні України пропонується ввести нову систему державного фінансового забезпечення за рахунок створення лісового фінансового фонду, який буде складатися із щорічних внесків всіх лісових господарств України та рівномірного поділу фінансових ресурсів по лісових господарствах. Система ґрунтується на середньому обсягу річного бюджету по Україні кожного підприємства у перерахунку на 1 га лісових угідь (ресурсів). Тоді, відповідно, лісове господарство, у якому даний показник суттєво перевищує середній по країні повинен сплатити різницю до лісового фінансового фонду, а господарство, що має рівень фінансового забезпечення менший – отримує відповідну різницю з фонду. Таким чином, лісове господарство України буде мати постійну фінансову підтримку, а підприємства які знаходяться на межі зникнення отримуватимуть фінансову допомогу для повноцінної роботи. Подібний принцип вже діє у державі на підставі Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

Список використаних джерел:

1. Державне агентство лісових ресурсів України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. – Режим доступу : [http:// www.dklg.kmu.gov.ua](http://www.dklg.kmu.gov.ua)
2. Шаблій О. Економічна географія / О. Шаблій. – Львів: Світ, 1994. – 232 с.
3. Сенякевич І. Економіка галузей лісового комплексу / І. Сенякевич. – К. : Знання, 2009. – 340 с.
4. Рушак М. Ліси України: управління, експлуатація, відтворення / М. Рушак // Економіка України. – 2014. – № 7 – С. 58-61.

V. Stamat, S. Muravskiy. Availability of forest resources as a factor strengthening the economic security of Ukraine forestry enterprises.

Summary:

The availability of resources in the forestry enterprises and the problems of management of their economic security are considered; the ways of strengthening the economic security of Ukraine forestry enterprises are proposed through the rise the availability of forest resources.

Keywords: forest resources, economic security of forestry enterprises, wooded, availability of forest resources